

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
8/15	Formannskapet	27.01.2015
7/15	Kommunestyret	03.02.2015

Høringsuttalelse til forslag om statliggjøring av skatteinnkrevningen for kommunen

Saksprotokoll i Formannskapet - 27.01.2015

Behandling

Av 13 representanter var 13 til stede.

Votering

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

Saksutredningen vedtas som høringsuttalelse og oversendes departementet.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 03.02.2015

Behandling

Av 35 representanter var 33 til stede.

Votering

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saksutredningen vedtas som høringsuttalelse og oversendes departementet.

Rådmannens innstilling

Saksutredningen vedtas som høringsuttalelse og oversendes departementet.

SAKSUTREDNING

1. Saksopplysninger

Rådmannen viser til høringsbrev av 01.12.2014 og til eget brev fra departementet til Eidsvoll kommune av 04.12.2014 om at også kommunen er høringsinstans i spørsmålet om å overføre skatteoppkreveren til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelser er satt til 02.03.2015.

2. Vurdering

Rådmannen mener dagens kommunale løsning er den beste siden den gir svært gode resultater og fremstår som en effektiv organisering. Statliggjøring i tråd med den meget stramme skisserte tidsrammen innebærer risiko for provenytnap, reduksjon av nødvendig kompetanse i vår kommune, mindre tilgjengelighet for skattyter og et uheldig personalløp med fare for tap av nøkkelpersonell.

Det er viktig for Eidsvoll kommune at skatteoppkreverfunksjonen er kommunal fordi:

- Skatteoppkreveren er sentral i forhold til den lokale økonomistyringen og en viktig del av den kommunale økonomifunksjonen. Skatteoppkreveren bidrar med analyser i forhold til økonomisk utvikling, planlegging og styring.
- Skatteoppkreveren har også ansvar for innkreving av kommunale krav. Ved at skatteoppkreveren er lokalisert i kommunen, er dette med på å gi synergieffekter både faglig og driftsmessig på innkreivingsområdet.
- Skatteoppkreveren samarbeider tett i enkeltsaker med andre kommunale funksjoner som gjeldsrådgiver, sosialkontor, namsmann etc. for å finne løsninger for skyldner med økonomiske problemer.
- Skatteoppkreveren vil være tilgjengelig for publikum. En del skattytere har behov for å oppsøke skatteoppkreverkontoret for å legge frem sin sak, eller for å få råd og veiledning om sin økonomiske situasjon. Skatteoppkreverkontoret har hvert år et stort antall besøk. Ved statliggjøring vil det ikke lenger være et lokalt kontor som skattyter kan oppsøke.
- Eidsvoll kommune er en kommune med et raskt voksende næringsliv. Ved at skatteoppkreveren er kommunal har vedkommende god oversikt og kjennskap til lokale forhold. Dette gjør at skatteoppkreveren raskt kan iverksette tiltak der hvor man finner useriøse forhold.
- Vanskeligstilte skattytere har i mange tilfelle behov for å oppsøke skatteoppkreverkontor for å få hjelp til å gjennomgå sin sak med en saksbehandler som kjenner de lokale forholdene. Ved å sentralisere skatteoppkreverkontoret vil muligheten og terskelen for denne gruppen bli langt høyere i forhold til å søke hjelp for å få ordnet opp i sine skattemessige problemer.

Forslaget innebærer en klar risiko for provenytnap

Dagens organisering med kommunal skatteoppkrever har en løsningsgrad som ligger i verdenstoppen. Vår egen skatteoppkrever har en løsningsgrad for de ulike skattene pr 31.12.2014 på:

Skatteart	Oppnådde resultater pr 31.12.2014
Restskatt personlige s/y 2012	90,00 %
Andel innkrevd restskatt pers. s/y 2012	59,80 %
Forskuddsskatt personlige s/y 2013	98,00 %
Forskuddstrekk 2013	99,80 %
Arbeidsgiveravgift 2013	99,80 %
Forskuddsskatt bedrift 2013	99,70 %
Restskatt bedrift 2012	97,50 %

Kommuneadministrasjonen har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold. Det er en klar risiko for provenytnytap. Dette spørsmålet er utredet av Oslo Economics, som har gått gjennom tallmaterialet og beregnet konsekvensene av endret innkrevingsprosent.

Beregningene viser at det norske fellesskapet risikerer et årlig provenytnytap i området 0,5-1,5 milliarder kroner dersom forslaget blir vedtatt. Utredningen viser videre at endringer i innkrevingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre departementets forslag ulønnsomt, selv etter den foreslåtte bemanningsreduksjonen.

Den anførte bemanningsreduksjonen er ikke sannsynlig. Forventede gevinster av fagsystemet SOFIE er allerede hentet ut. For de sakene som fortsatt må behandles manuelt er utøvelse av lokalt skjønn en forutsetning for et godt og riktig resultat. Dette viktige aspektet synes ikke belyst i høringsdokumentene.

Forøvrig skal det også tillegges at skatteoppkreveren i Eidsvoll løpende effektiviserer driften, slik at kontorets bemanning i dag er omtrent den samme som i 2004, til tross for den enorme veksten som har vært i innbyggere og bedrifter. Denne effektiviseringen vil også holde frem i årene fremover.

Innenfor sammenlignbare områder som innkreving av arbeidsgiveravgift og MVA, har den kommunale innkrevningen gjennomgående bedre resultater enn statlig, med en gjennomsnittlig kommunal løsningsgrad på 99,8 % mot statlig løsningsgrad på 99,4 %. Da det her er snakk om meget store beløp vil selv små forskjeller i løsningsgrad ha en merkbar betydning for provenyet til Eidsvoll kommune.

Den foretatte risikovurderingen av provenytnytap synes utilstrekkelig og ivaretatt i utredningen. Den tar ikke høyde for overnevnte momenter og gir inntrykk av å være tilpasset ønsket resultat.

Nærheten til skattesubjektene forklarer de gode resultatene.

Skatteoppkreveren i Eidsvoll er i dag lokalisert i egen kommune, og har sammen med de andre skatteoppkreverne på Øvre Romerike en felles kontrollenhet, Arbeidsgiverkontrollen Øvre Romerike (AØR).

Øvre Romerike har i mange år vært et av de områdene i landet med stor tilflytting og vekst i lokalt næringsliv. Skatteoppkreverne på Øvre Romerike har erfart at dette også har tiltrukket seg en del useriøse aktører. Da skatteoppkreverne og AØR er lokalisert i nærmiljøet, gir dette god oversikt over hva som foregår, samt mulighet til raskt i å sette inn ressurser når man oppdager useriøse arbeidsgivere eller andre avvik. Som følge av dette, avdekker skatteoppkreverne hvert år store beløp som er unndratt beskatning. Flere av kommunene på Øvre Romerike har vært blant de kommunene i landet hvor det har vært avdekket mest i unndratte skatter og avgifter.

Videre har Skatteoppkreveren mange muligheter til å følge opp arbeidsgivere tett dersom man har mistanke om at disse ikke følger opp gjeldende lover og regler.

Rådmannen mener derfor at vår nærhet til innbyggerne og lokalkunnskap, bidrar både til forskuddsordningens suksess og til de gode resultatene for innkreving av de andre skattartene.

Nærheten til skattesubjektene er også viktig i kampen mot svart økonomi. Lokal tilstedeværelse som kontrollinstans har en preventiv effekt. Dersom skatteoppkreveren statliggjøres og sentraliseres, vil avstanden mellom kontrollinstansen og kontrollsubjektene øke. For Eidsvoll kommune vil nærmeste kontrollinstans være lokalisert i Lillestrøm. Rådmannen vurderer denne økte avstanden som en risikofaktor for økt svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

3. Alternativer

Ikke vurdert.

4. Konklusjon

Rådmannen fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 2016. Dagens løsning gir meget gode resultater og fremstår som en effektiv organisering. Reformen fremstår som mangelfullt utredet og det er en betydelig risiko knyttet til reformen.

Vedlegg som følger saken (URL må limes inn i egen nettleser):

Høringsbrev med link til Skattedirektoratets rapport -
https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/Horing---Overforing-av-skatteoppkrevingen-til-Skatteetaten/id2342728/?regj_oss=10

Utskrift av behandlet sak sendes til